

Öregedő egyéneknek, Ha az erek meszesednek, Igmándi-**val** segíthetnek, S évekkel tovább élhetnek.

lönbséget tenni a budapesti és a vidéki kulturmunka között és nem lehet a vidéki egyetemeket alárendeltebb intézményeknek tekinteni. Valamennyit egyenrangú tényezőnek tartja, az átszervezés kérdésének megoldásánál azonban elsősorban a nemzet egyetemes kulturérdekeinek kell érvényesülniük.

— Egy egyetem nemcsak akkor csonka, ha valamelyik kartól megfosztják — mondotta —, nem kevésbé csonka akkor is, ha a karok névlegesen megvannak ugyan, de nincsenek megfelelően kiépítve. Az egyetemcsonkítás legveszedelmesebb formája volna az, amely minden

kart egyenletes sorvasztással akarna tönkretenni. A vidéki kulturgócponthoz megvan a maguk különleges hivatása, például a népegészségügy, az Alföldkutatás. Ezeknek a budapesti egyetemmel szemben vezető szerepük is lehet és ezért arra kell igyekezni, hogy a hivatásukat minél intenzívebben, tehát a megfelelő karnak minél jobb kiépítésével végezhessék. Az egyetemek átrendezésének kérdését még nem zárta le, folytatta ezután, de ha véglegesen döntött a dologban, akkor semmi esetre sem fog engedni sem politikai, sem társadalmi befolyásnak.

Az iskolai tandíjak és a tankönyv árak

Budapest, június 3. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletében szabályozta az állami-, középiskolai-, felsőkereskedelmi iskolai és polgári iskolai tandíjrendszert. A tandíjrendszer újabb alkalmazása azért vált szükségessé — mondja a MTI hivatalos jelentése —, mert az utóbbi évek költségvetési csökkentései következtében az iskola terheit mind nagyobb mértékben kellett áthárítani a szülőkre. Ez az áthárítás a tandíjon kívül fizetett úgynevezett mellékdíjak fokozatos emelésével történt és mivel a mellékdíjakat kivétel nélkül minden tanulónak, még a tandíjmenteseknek is meg kellett fizetni, így a jeles és jó előmenetelű szegénysorsú tanulók iskoláztatása mind nehezebbé vált. Az új tandíjrendszer megállapításában figyelmet fordít a kultuszminiszter a szociális szempontok érvényesítésére is és ezért leginkább a szegényebb

néprétegek gyermekei által látogatott és az általános gyakorlati műveltség megadására hivatott polgári iskolában biztosít leg több és legnagyobb kedvezményt. A szociális érdeket szolgáló szabályzatoknak az a rendelkezése, hogy a középiskolában a felsőkereskedelmi és polgári iskolában a díjak együttes összegét nem egyszerre, vagy fél évenként, hanem 4, vagy 8 részletben lehet megfizetni.

Az állami felsőkereskedelmi iskolában

a jövőben a tankedvezményben részesítendő a tanulók 58 százalékát tehetik ki. A kedvezményben nem részesülők tandíja 178 pengő lesz.

Az állami középiskolákban

a teljes tandíjmentes tanuló egy-egy díjak címén 8 penéért fog fizetni. A kedvezményben

részesülők a felvételi díjjal együtt 29.20 pengőért fogják fizetni.

Eddig a tanulók 82 százaléka fizette a teljes díjat, ez a törvényhatósági városokban 10 százalékgig, a kisebb városokban, ahol a tanulók között több a szegénysorsú, 8 százalékgig csökkenhet. A tanulóknak csak ez a kis százaléka fogja az újonnan 119.20 pengőben megállapított teljes díjat fizetni.

Az állami polgári középiskolákban

a jövőben a tanulók 12 százaléka lesz tandíjmentességher részesíthető és csak 12.50 pengő felvételi díjat fizetnek. A fiúiskolai tanulóknak 78 százaléka, a leányiskolai tanulóknak pedig 76 százaléka fogja a 12.50—44.50 pengőig emelkedő kedvezményes díjat fizetni és csak a tanulók 10, illetve 12 százalékát fogja az 52.50 pengőben megállapított teljes díj terhelni.

A kultuszminiszter az új olcsótípusú ABC-könyv

árát 76 fillérben állapította meg, továbbá a II. osztályu tankönyv árát 1 pengőben, a III. osztályu tankönyv árát 2 pengőben, a IV. osztályos tankönyv teljes anyagának árát 2.50 pengőben állapította meg. E csökkentés nem volt azonnal keresztülvihető teljes mértékben az elemi iskola V. és VI. osztályu tankönyveinél és így ezekben az osztályokban az általános csökkentést az 1934—35 tanévre kellett elhalasztani, de ezeknek a könyveknek az ára is kisebb lesz már a jövő tanévtől kezdve mintegy 20—30 százalékkal. Az iskoláztató szülők terheinek további megkönnyítése érdekében a miniszternek sikerült elérnie, hogy a jövő tanévtől kezdve

sem a polgári iskolák, sem a középiskolák első négy osztályában

egy-egy tankönyv ára 4 pengőnél nem lehet magasabb, illetőleg csak az a könyv lehet drágább, amely több osztály anyagát tartalmazza. Kimondia a kultuszminiszter azt is, hogy a középiskola V.—VIII. osztályai, valamint a tanítóképzőintézetek számára új kiadású tankönyvet ezentúl csak 5 pengős ár alatt fog engedélyezni.

Óra, ékszer
vásárlásnál, javításnál
forduljon bizalommal
Tóth óráshoz, Kőlcsey uccá 7.
Tört arany, ezüst, régi pénz, zálogjegy
beváltás. Óra, ékszerjavítások gyorsan, olcsón, pontosan. Előnyös A. B. C. részletezés előleg nélkül.

Kincsásás halottal

Irtó Móra Ferenc.

II.

Már Kezdt odaérni a nap, ahol a szegény megkente hájjal az eget, fájt a derekunk a sok hajladozástól, minden száraz levelet szétmorsoltunk a fák alatt, mikor egyszer csak Kotormány János felmutat az égbe:

— Nini, mennyi darul!

Fölszegl a fejét az egész társaság, csak én nézek a János összeszorított markára: ahogy hirtelen felémcsavarintja, kivillan belőle egy aranycsatt.

— No, akkor én is mutatok madarat! — mosolygom el magam és rákiáltok az embereimre. — Káprázik a maga szeme János, amott szállnak a darvak!

En is odafordítom János felé a felnyújtott kezem, abból is kicsillámlik egy gránáttal berakott aranylemezke.

— Gen, így kell azt csinálni, nem üthetjük dobra, hogy nyomon vagyunk, mert akkor reggelre elviszi a kincset a markoláb. Hazaküldjük a szomszédokat azzal, hogy csakugyan nincs itt mit keresni, meg most már nekünk is dolgunk van otthon, beletelik abba két hét, míg megint kijöhetünk napot lopni.

Mert csakugyan kell is egy-két hét a diplomáciai tárgyalásokra.

Sokkal nehezebb egy aranylemez előkészíteni, mint egy világháborút.

Kezdi az ember a tanya legkisebb lakóján, a hathónapos pólyásbabán. A karjára veszi a kisszittyát, csettteg-hüppög neki, rátapsskol ott, ahol leggömbölyűbb. A maszatos képcskejét hozzádörgöli a magához és kijelenti, hogy ekkora gyerekben se ilyen szépet, se ilyen okosat nem látott még ebben a határban. Egyszer látta Vaslapszky herce-

gék porontyát, az volt ilyen szép kis gomborru gyerek, — ugyan nem szokott erre nyúlászni az a Vaslapszky herceg? Ezen a csintalan beszéden aztán elmosolyodik a menyecske és előhívja a kukoricagöréből a másik hun utódot, — no nem tudsz szépen köszönni a nagyságos urnak, te külűfejű?

— Annak örüljön lelkem, — parolázok a külűfejűvel, — ugy szép a gyerek, ha nagyfejű. Nagy fejbe fér a sok ész, ugye fiam?

A menyecske elszomorodva teszi tisztába a másik princ orrát.

— Az ám, de ennek még szögénykémnek, nézze, milyen kicsire maradt a feje.

— Az meg azért jó, mert nem szaladhat benne szét az ész, — nyugtatom meg az anyaszívem, s hozzátésem azt is, hogy a mai világban az viszi leg többre, akinek egy csöpp feje sincs.

— Hát magának van-e? — igazgatja az asszony az álla alatt a felkendő csokrát.

Most aztán rajtam az elszomorodás sora. Bizony az én fejem alighanem nagyobb egy kicsit, mint kellene. Az asszony azonban kimagyarázza, hogy nem úgy értette. Azt akarta megtudni, hogy nekem van-e kis családom. Előkerül a zsebből az unokám arcképe és vélemények cseréltetnek a fogzásról. Közben János megtanítja a gverekeket városi hengerbuckot vetni és zsenge lelküket megmélyezi egy marék lopott mogyoróval. (Nagyon igazság okáért az ő bokrukról lopta a mogyorót, amit megétek velük. A büntető jogászok bicskaja törjön bele, büntetendő cselekmény-e ez, vagy nem?).

Most már nyugodtan hazamehetünk ásdórt, kapáért, homokrostáért, miegymásért, ami a kincs-kereső fölszereléshez tartozik. Itt marad helyetünk a menyecske nagykövetnek és a két trajecifircig ügyvivőnek. Szerződöttesüknek az az egyetlen pontja, hogy ha megengedi az édesapjuk az áskálást a bácsinak, a bácsi annyi gombóc-cukrot hoz nekik, hogy kalappal mérhetik.

Nem is lehet mondaní, hogy Imre nagyon kértne magát, mikor újra megszállom a tanyát, most már napszámosokkal. Van egy-két kikötése, de azokat vállalom. Ami gödröt ásunk, azt be is kell huzni. Behuzzuk. Ha a kútból vizet merítünk, ne zavarjuk föl nagyon a vizet. Nem zavarjuk föl. Ha szerdán be kell nekik menni a városba piacra, legeltessük addig a teheneket. Én magam állok be tehénpásztornak. Van-e még valami?

— Hát vána még egy, — vakarja Imre a füle mögött. — Egyszer elvesztöttem a halbicskámát itt a szőlőben, kötözéskor oszított ki a zsebből, tudja. Lőhet vagy tízenkét esztendeje, azóta is mindig vigyázom. Hát az engöm illet, ha megtalálják.

— A magáé lesz, — mondom és magamban nekiszánom Imrének az én angol bicskámát. — Hát kezdhették?

— Én tölem kezdhették, — von vállat Imre, — hiszön nem az enyim a szőlő.

— Nem a magáé, — döbbenek rá. — Hát El az ördögé?

— Az édesapámé itt mindön, másnak ebben nincs szava, csak úneki. Ő mög mögmondta, hogy az égvilágon sömmiért sem engődi csuffá tönni a szőlőt.

Az ám, csakugyan most kezd rémülni, hogy az öreg Mátyás itt a gazda, mondták azt már nekem a szomszédok is, a fia csak olyan helytartó. Azt is megmondták, hogy az öreg Mátyás nagytermészetű ember, nehéz lesz vele boldogulni. Talán két esztendeje, birkahusra éhezett, volt is neki egy szép kővér birkája, de sajnálta levágni azért a fertálykiló husért, aminek az ő öreg gyomra meg tud felelni. Megmérte a birkát, aztán összekuriantatta Imrével a szomszédokat, fölkerdeztette őket, ki mennyi hust venne át s csak akkor történt halála a birkának, mikor a szomszédok leigyezték az egészet a fertálykiló híján.